

Győri Ítéltábla

Pf.III.20.013/2023/5/I.

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.III.20.013/2023/5/I.

A felperes: Felperes1 (Cím2)

A felperes képviselője: Dr. Izsák Orsolya Ügyvédi Iroda (képviseli: dr. Izsák Orsolya ügyvéd cím13)

Az alperes: Alperes1 (Cím1)

Az alperes képviselője: Dr. Kerekes Szilvia ügyvéd (cím12)

A per tárgya: öröklési per

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Székesfehérvári Törvényszék 9.P.20.194/2021/44. számú ítélete és 9.P.20.194/2021/45. számú kiegészítő ítélete

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

Felperes 46, 47.

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, míg a perköltségviselés tekintetében az alábbiak szerint változtatja meg.

A felperes által az állam javára fizetendő feljegyzett kereseti illetéket 600.000 (hatszázezer) forintra leszállítja, az alperes által az államnak fizetendő feljegyzett kereseti illetéket 900.000 (kilencszázezer) forintra felemeli.

Az elsőfokú ítéletnek a felperest az alperes javára perköltség megfizetésére kötelező rendelkezését mellőzi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 392.600 (háromszázkilencvenkettőezer-hatszáz) forint elsőfokú perköltséget.

A felperes 1.825.670 (egymillió-nyolcszázhuszonötezer-hatszázhetven) forint, az alperes 97.670 (kilencvenhétezer-hatszázhetven) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket köteles megfizetni az államnak.

Köteles a felperes 15 napon belül megfizetni az alperesnek 412.623 (négy száz tizenkettő ezer-hatszázhuszonhárom) forint másodfokú perköltséget.

Az ezt meghaladóan felmerült költségeiket a felek maguk kötelesek viselni.

Tájékoztatja az ítéltábla a feleket, hogy az állam javára fizetendő eljárási illetéket a fizetésre kötelezett fél az adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára a jelen ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül köteles megfizetni.

Az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A másodfokú bíróság által is irányadónak tekintett tényállás szerint néhai örökhagyó1 örökhagyó 2017. december 30. napján végintézkedés hátra hagyása nélkül elhunyt. A felperes az örökhagyó házastársa, az alperes az örökhagyó első házasságából származó gyermeke.

[2] A felperes és néhai örökhagyó1 házassági életközössége 1971. április 17. napjától az örökhagyó haláláig, 2017. december 30. napjáig folyamatosan fennállt, utolsó közös lakóhelyük a helység2 belterületi, hrsz.3-ú, természetben a Cím2 szám alatt található ingatlan volt.

[3] Néhai örökhagyó1 örökhagyó hagyatékát képezte egyebek mellett a helység1 belterületi, hrsz.1. hrsz-ú, természetben az cím14 szám alatt található ingatlan örökhagyó nevén álló 1/1 tulajdoni illetősége.

[4] a helység2 belterületi, hrsz.3-ú, természetben a Cím2 szám alatt található ingatlan örökhagyó nevén álló ½ tulajdoni illetősége;

[5] a helység2 zártkerti, hrsz.2-ú, természetben a cím15 szám alatt található ingatlan ½ tulajdoni illetősége;

[6] a bank1 Zrt. által vezetett 10702404-64681364-500000005 számú lakossági devizaszámlán az örökhagyó halálakor fennállott 11.059,39 EUR összegű követelés és kamatai;

[7] a benyújtó1 által vezetett 00118830 számú értékpapír-nyilvántartási számlán az örökhagyó halálakor nyilvántartott Kamatozó Kincstárjegy 2018/04 megnevezésű 2.000.000,- forint névértékű értékpapír;

[8] a benyújtó1 által vezetett 00118830 számú értékpapír-nyilvántartási számlán az örökhagyó halálakor nyilvántartott Prémium Magyar Államkötvény 2020/K megnevezésű 5.500.000,- forint névértékű értékpapír;

[9] a benyújtó1 által vezetett 10137350 számú értékpapír-nyilvántartási számlán az örökhagyó halálakor nyilvántartott Kamatozó Kincstárjegy 2018/04 megnevezésű 10.000.000,- forint névértékű értékpapír;

[10] az bank2 Zrt. által nyilvántartott 10918001-000000047-05680000 számú folyószámlán az örökhagyó halálakor fennállott 4.167.352,63 forint összegű követelés és kamatai;

[11] a cím16. szám alatti lakásban 2018. május 8. napján készült ingóeltárban 1-42. sorszám alatt felvett ingóságok (1. három darab nyitott könyvespolc, 2. egy darab fiókos, üvegajtós tálalószekrény, 3. egy darab üvegajtós fehérneműs szekrény, 4. egy darab üvegajtós TV-szekrény, 5. egy darab étkező asztal négy darab támlás szék, 6. egy darab koloniál dohányzóasztal, 7. egy darab ágyneműtartós plüss-fakarfás kanapé és két darab plüss-fakarfás gurulós fotel, 8. egy darab koloniál állólámpa pergamen ernyővel, 9. egy darab fém-fa 4 égős lámpaformás-csillár, 10. hét darab különböző formájú és méretű gépi perzsaszőnyeg, 11. egy darab 10x15 cm-es gobelin keretben, 12. egy darab farostra festett téli táj olajfestmény keretben, 13. egy darab farostra festett parasztházak olajfestmény keretben, 14. egy darab vászonra festett virágcsendélet olajfestmény keretben, 15. kilenc darab különböző formájú fém dísz tárgy, 16. négy darab különböző formájú fa dísz tárgy, 17. húsz darab kerámia dísz tárgy, 18. kilenc darab kristálypohár, 19. két darab kristály üveg, 20. húsz darab bakelit lemez, 21. 450 darab könyv, 22. egy darab háromrészes szekrénysor, 23. egy darab bársony huzatú zöld kanapé, 24. egy darab furnér tv-állvány, 25. egy darab antik kisfotel, 26. egy darab gardrób szekrény, 27. két darab gépi perzsaszőnyeg, 28. egy darab lemezjátszó, 29. egy darab üvegburás csillár, 30. egy darab farostra festett anya és lánya olajfestmény, 31. egy

darab cipős szekrény, 32. egy darab előszobafal, 33. két darab lakástartozékú szekrény, 34. egy darab futószőnyeg, 35. egy darab Electrolux mosógép, 36. nyolc darab lakástartozékú konyhaszekrény, 37. egy darab gáztűzhely, 38. egy darab ebédlőpult, 39. négy darab bonanza fa szék, 40. egy darab mikrohullámú sütő, 41. egy darab hűtőszekrény, 42. különféle konyhai eszközök, ingóságok);

[12] a cím14. szám alatti lakásban 2018. május 8. napján készült ingóeltárban 1-25. sorszám alatt felvett ingóságok (1. nyolc részes szekrénysor, 2. egy darab plüss ágyneműtartós kanapé, 3. egy darab dohányzóasztal, 4. két darab plüss fotel, 5. egy darab fotelágy, 6. hat darab műbőr huzatos bárszék, 7. egy darab TV-szekrény, 8. egy darab tálalószekrény, 9. egy darab csillár, 10. két darab kétégős falikar, 11. négy darab perzsaszőnyeg, 12. egy darab Videoton TV, 13. egy darab hétrészes beépített konyhaszekrény, 14. egy darab gáztűzhely, 15. egy darab beépített elszívó, 16. egy darab Goldstar mikrohullámú sütő, 17. tíz darab kerámia edény, 18. egy darab hűtőszekrény, 19. egy darab lakástartozékú bárpuft, 20. egy darab lakástartozékú előszoba gardrőbszekrény, 21. egy darab Hajdu mosógép, 22. egy darab hatrészes bonanza szekrénysor, 23. egy darab franciaágy, 24. egy darab fatalpú fogas, 25. egy darab háromágú csillár);

[13] a cím2 szám alatti ingatlanban 2018. május 10. napján készült ingóeltárba felvett ingóságok (beépített konyhabútor, egy darab Tekla villanysütő, egy darab Orion mikrosütő, egy darab LG hűtőszekrény, hat darab kárpitos konyhai szék, egy darab ovális étkezőasztal, egy darab dohányzóasztal, egy darab kanapé, két darab fotel, egy darab zsúrkocsi, egy darab háromrészes üveges könyvtároló, egy darab TV-tartós szekrénysor, egy darab Philips tv, egy darab barna heverő, egy darab Minimat mosógép, egy darab kétszemélyes beépített mosdó, egy darab 100x100 cm-es tükör barna kerettel, két darab üveges szekrény, egy darab kétfiókos íróasztal, egy darab Philips monitor, egy darab HP számítógép, egy darab HP nyomtató, egy darab szürke-fekete heverő, egy darab hatajtós beépített felső szekrény, egy darab háromajtós tükrös fekete tolóajtós szekrény)

[14] a cím15 szám alatti ingatlanban 2018. május 10. napján készült ingóeltárba felvett ingóságok (beépített konyhaszekrény, egy darab Gorenje tűzhely, egy darab Gorenje mikrosütő, 125 literes hűtőszekrény, egy darab egytálcás mosogató, egy darab sarokpad garnitúra asztallal, egy darab középbarna szekrénysor, egy darab széthyitható kanapé, egy darab fa dohányzóasztal, egy darab fotel, egy darab heverő, egy darab ovális tükör fa kerettel, egy darab négyfiókos éjjeliszekrény, egy darab Philips tv, egy darab Philips lejátszó, egy darab fa keretes falitükör, egy darab beépített fehér szekrényes mosdó, egy darab beépített barna cserépkályha, egy darab Hajdu bojler, a pinceszinten található háromrészes konyhaszekrény, egy darab komód, négy darab szék, egy darab zöld beépített cserépkályha, egy darab Electrolux kombi hűtő és fagyasztószekrény); és

[15] az frsz.1 forgalmi rendszámú TOYOTA gyártmányú, YARIS 1.0 LINEA TERRA típusú személygépjármű.

[16] eljárást segítő1 helységli közjegyző a 2020. április 7. napján jogerőre emelkedett 11075/Ü/1108/2018/101. számú ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzésével néhai örökhagyó1 örökhagyó hagyatékát törvényes öröklés jogcímén ½ - ½ arányban a felperesnek, mint az örökhagyó házastársának, és az alperesnek, mint az örökhagyó

gyermekének adta át ideiglenes hatállyal. Megállapította, hogy a helység2 zártkerti, hrsz.2-ú ingatlan - hagyatékából kihagyott - 1/2-ed része a felperest, mint az örökhagyó házastársát házastársi vagyontársaság jogcímén illeti meg.

[17] Az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés indokolása szerint a felperes a hagyatéki eljárás során az örökhagyó nevén álló ingatlanokra és ingóságokra házassági vagyontársasági igényt jelentett be, amelyet az alperes, mint az örökhagyó leszármazója kizárólag a helység2 zártkerti, hrsz.2-ú ingatlan tekintetében ismert el; a helység1 belterületi, hrsz.1. hrsz-ú, természetben az cím14 szám alatt található ingatlan 1/1 tulajdoni illetősége tekintetében arra hivatkozott, hogy az az örökhagyó különvagyonát képezte, nem része a házastársi közös vagyonnak.

[18] A felperes - az ideiglenes hatályú hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül, határidőben előterjesztett, majd a P.20.194/2021/1. számú iratában és a perfelvételi tárgyaláson megváltoztatott - keresetében a Ptk. 4:34. § (2) bekezdése, a Ptk. 4:37. §; 4:40. § és az 5:37. § alapján kérte annak megállapítását, hogy - az alperes által el nem ismert körben - házastársi vagyontársaság jogcímén megilleti a hagyatéki vagyon 1/2-ed része.

[19] E körben azt állította, hogy a helység1 belterületi, hrsz.1. hrsz-ú ingatlan a házastársak közös vagyonát képezte, azt az életközösségük fennállása alatt a közös vagyoni pénzeszközökből vásárolták.

[20] Vitatta, hogy a helység1 belterületi, hrsz.1. hrsz-ú, (Pi) ingatlan vételárát a cím17 szám alatti lakás eladásából származó vételárból fizették ki. Vitatta azt is, hogy a V utcai ingatlan az örökhagyó különvagyonát képezte, azt ugyanis a házassági életközösség fennállása alatt, a közösen törlesztett hitelből finanszírozták.

[21] A felperes a második keresetében annak megállapítását kérte, hogy a hagyaték további része a felperest, mint az örökhagyó túlélő házastársát és az alperest, mint az örökhagyó gyermekét törvényes öröklés jogcímén egymás között egyenlő arányban illeti meg.

[22] A harmadik keresetében a Ptk. 7:58. § (1) bekezdés a) pontja alapján a helység2 belterületi, hrsz.3-ú, természetben a Cím2 szám alatt található ingatlan, valamint a hozzá tartozó berendezési és felszerelési tárgyak vonatkozásában a tulajdonába nem kerülő részek tekintetében kérte - az örökhagyó túlélő házastársaként - a holtig tartó haszonélvezeti jogának megállapítását.

[23] Kérte az alperes perköltségben való marasztalását. Az álláspontja szerint az alperes a perre okot adott, mivel a hagyatéki eljárás során csak a cím15 szám alatti ingatlan tekintetében ismerte el a felperes házastársi közös vagyoni igényét.

[24] Az alperes - alaki védekezésésként - az eljárás megszüntetését kérte tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróságnak a keresetlevelet a Pp. 176. § (2) bekezdés g) pontja alapján vissza kellett volna utasítania, mivel a felperes abban nem jelölte meg egyértelműen, hogy a

keresetei egymással valódi tárgyi keresethalmazatot alkotnak, csupán arra utalt, hogy az első keresete után kéri a második és harmadik keresete elbírálását is, továbbá a keresetei nem látszólagos tárgyi keresethalmazatot alkotnak.

[25] Az alperes az érdemi ellenkérelmében azon kereseti kérelem elutasítását kérte, amely annak megállapítására irányult, hogy a helység1 belterületi, hrsz.1. hrsz-ú (Pi) ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányada - házastársi közös vagyon jogcímén - a felperes tulajdonában áll, míg a másik $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányada - törvényes öröklés jogcímén - egymás között egyenlő arányban a felperest és az alperest illeti meg.

[26] Az alperes nem vitatta, hogy ezt az ingatlant az örökhagyó a házassági életközösség fennállása alatt vásárolta meg, azonban annak ellenértékét a különvagyont képező cím17 szám alatti ingatlan eladásából származó összegből egyenlítette ki, így a helység1 belterületi, hrsz.1. hrsz-ú (Pi) ingatlan az örökhagyó különvagyont képezte. Ennek megfelelően az ingatlan egésze a hagyatéki vagyon része, ezért azon a felperes, mint az örökhagyó túlélő házastársa kizárólag törvényes öröklés jogcímén szerzett tulajdonjogot $\frac{1}{2}$ arányban, mely tulajdonszerzést az alperes el is ismerte.

[27] Az alperes a harmadik kereseti kérelem elutasítását arra hivatkozással kérte, hogy az örökhagyó és a felperes a cím15 szám alatti ingatlanban éltek életvitelszerűen, az örökhagyó ott is hunyt el, így ez minősül az utolsó közös lakóhelyüknek.

[28] A Cím2 szám alatti ingatlant csak alkalmasszerűen használták, ezt támasztják alá a közüzemi szolgáltatóktól beszerzett adatok is.

[29] Az alperes rámutatott arra, hogy a felperes a keresetében a Cím2 szám alatti ingatlan $\frac{1}{4}$ részének tulajdonjogára törvényes öröklés jogcímén, míg az ingatlanban található berendezési és felszerelési tárgyak tulajdonjogára $\frac{1}{2}$ részben házastársi közös vagyon jogcímén, $\frac{1}{4}$ részben törvényes öröklés jogcímén tart igényt, így a tulajdonába kerülő ingatlan tulajdoni hányadra és ingóságokra már nyilvánvalóan nem kérheti a holtig tartó haszonélvezeti jogának (özvegyi jogának) megállapítását is.

[30] Ezt meghaladóan az alperes a kereseti kérelmeket elismerte hivatkozva arra, hogy az első és a második kereset tekintetében a perre okot nem adott. ezért kérte a vonatkozásban a felperes perköltségigénye teljes elutasítását, és az alperes perköltségének megtérítését.

[31] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott, kiegészített ítéletében megállapította, hogy

[32] a bank1 Zrt. által vezetett 10702404-64681364-50000005 számú lakossági devizaszámlán az örökhagyó halálakor fennállott 11.059,39 (tizenegyezer-ötvenkilenc egész harminckilenc) EUR összegű követelés és kamatainak $\frac{1}{2}$ része;

[33] a benyújtó1 által vezetett 00118830 számú értékpapír-nyilvántartási számlán az örökhagyó halálakor nyilvántartott Kamatozó Kincstárjegy 2018/04 megnevezésű 2.000.000,- (kettőmillió) forint névértékű értékpapír ½ része;

[34] a benyújtó1 által vezetett 00118830 számú értékpapír-nyilvántartási számlán az örökhagyó halálakor nyilvántartott Prémium Magyar Államkötvény 2020/K megnevezésű 5.500.000,- (ötmillió-ötszázezer) forint névértékű értékpapír ½ része;

[35] a benyújtó1 által vezetett 10137350 számú értékpapír-nyilvántartási számlán az örökhagyó halálakor nyilvántartott Kamatozó Kincstárjegy 2018/04 megnevezésű 10.000.000,- (tízmillió) forint névértékű értékpapír ½ része;

[36] az bank2 Zrt. által nyilvántartott 10918001-00000047-05680000 számú folyószámlán az örökhagyó halálakor fennálló 4.167.352,63 (négy millió-százhatvanhétézer-háromszázötvenkettő egész hatvanhárom) forint összegű követelés és kamatainak ½ része;

[37] a cím16. szám alatti lakásban 2018. május 8. napján készült ingóeltárban 1-42. sorszám alatt felvett ingóságok ½ része;

[38] a cím14. szám alatti lakásban 2018. május 8. napján készült ingóeltárban 1-25. sorszám alatt felvett ingóságok ½ része;

[39] a cím2 szám alatti ingatlanban 2018. május 10. napján készült ingóeltárba felvett ingóságok ½ része;

[40] a cím15 szám alatti ingatlanban 2018. május 10. napján készült ingóeltárba felvett ingóságok ½ része; és

[41] az frsz.1 forgalmi rendszámú TOYOTA gyártmányú, YARIS 1.0 LINEA TERRA típusú személygépjármű ½ része

[42] házastársi közös vagyon jogcímén a felperest illeti meg.

[43] A törvényszék megállapította, hogy a hagyaték tárgyai közül:

[44] a helység1 belterületi, hrsz.1. helyrajzi szám alatt felvett ingatlan örökhagyó nevében álló 1/1 tulajdoni illetősége;

[45] a helység2 zártkerti, hrsz.2 helyrajzi szám alatt felvett ingatlan ½ tulajdoni illetősége;

[46] a bank1 Zrt. által vezetett 10702404-64681364-50000005 számú lakossági devizaszámlán az örökhagyó halálakor fennállott 11.059,39 (tizenegyezer-ötvenkilenc egész harminckilenc) EUR összegű követelés és annak kamatai $\frac{1}{2}$ része;

[47] a benyújtó1 által 00118830 számú értékpapír-nyilvántartási számlán az örökhagyó halálakor nyilvántartott Kamatozó Kincstárjegy 2018/04 megnevezésű 2.000.000,- (kettőmillió) forint névértékű értékpapír $\frac{1}{2}$ része;

[48] a benyújtó1 által 00118830 számú értékpapír-nyilvántartási számlán az örökhagyó halálakor nyilvántartott Prémium Magyar Államkötvény 2020/K megnevezésű 5.500.000,- (ötmillió-ötszázezer) forint névértékű értékpapír $\frac{1}{2}$ része;

[49] a benyújtó1 által 10137350 számú értékpapír-nyilvántartási számlán az örökhagyó halálakor nyilvántartott Kamatozó Kincstárjegy 2018/04 megnevezésű 10.000.000,- (tízmillió) forint névértékű értékpapír $\frac{1}{2}$ része;

[50] az bank2 Zrt. által nyilvántartott 10918001-00000047-05680000 számú folyószámlán az örökhagyó halálakor fennálló 4.167.352,63 (négymillió-százhatvanhétezer-háromszázötvenkettő egész hatvanhárom) forint összegű követelés és kamatainak $\frac{1}{2}$ része;

[51] A cím16. szám alatti lakásban 2018. május 8. napján készült ingóeltárban 1-42. sorszám alatt felvett ingóságok $\frac{1}{2}$ része;

[52] A cím14. szám alatti lakásban 2018. május 8. napján készült ingóeltárban 1-25. sorszám alatt felvett ingóságok $\frac{1}{2}$ része;

[53] A cím15 szám alatti ingatlanban 2018. május 10. napján készült ingóeltárba felvett ingóságok $\frac{1}{2}$ része; és

[54] Az frsz.1 forgalmi rendszámú TOYOTA gyártmányú, YARIS 1.0 LINEA TERRA típusú személygépjármű $\frac{1}{2}$ része

[55] a felperest, mint az örökhagyó túlélő házastársát, és az alperest, mint az örökhagyó gyermekét törvényes öröklés jogcímén egymás között egyenlő, $\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$ arányban illeti meg.

[56] A törvényszék megállapította, hogy a helység2 belterületi, hrsz.3 helyrajzi számú, természetben a cím2 szám alatt található ingatlan örökhagyó nevének álló $\frac{1}{2}$ tulajdoni illetőségén, valamint az ezen ingatlanhoz tartozó, 2018. május 10. napján készült ingóeltárba felvett ingóságok hagyaték tárgyát képező $\frac{1}{2}$ részén a felperest törvényes öröklés jogcímén holtig tartó haszonélvezeti jog illeti meg.

[57] Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[58] Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes javára 547.489 forint elsőfokú perköltséget.

[59] Rendelkezett arról, hogy a felperes 1.005.000 forint, az alperes 495.000 forint illeték állam javára való megfizetésére köteles.

[60] Az elsőfokú bíróság az ítélet jogerőre emelkedését követően megkeresni rendelte a helység1 Kormányhivatala Földhivatali Főosztályát (cím18.; postacím: postacím1), mint ingatlanügyi hatóságot a helység1 belterületi, hrsz.1. helyrajzi számú ingatlan egészére feljegyzett perindítás tényének törlése iránt, valamint megkeresni rendelte a megyeli Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 1-t (cím19.; postacím:postacím2), mint ingatlanügyi hatóságot a helység2 belterületi, hrsz.3 helyrajzi számú, természetben a cím2 szám alatt található ingatlan egészére feljegyzett perindítás tényének törlése iránt.

[61] Az elsőfokú bíróság – elsőként az alperes alaki védekezését elbírálvá – akként foglalt állást, hogy az eljárás megszüntetésének nincs helye, mert a keresetlevélben szereplő körülírásból megállapítható volt, hogy a felperes a kereseti kérelmeit tárgyi keresethalmazatként terjesztette elő.

[62] Az ügy érdemét érintően az elsőfokú bíróság - az alperes ellenkérelmében foglaltaknak megfelelően - bizonyítottanak ítélte, hogy a helység1, Pi ingatlan az örökhagyó különvagyonára.

[63] E körben jelentősége volt annak, hogy az örökhagyó és a felperes az 1971. április 17-i házasságkötésüket megelőzően, 1968. októberétől élettársi kapcsolatban éltek-e.

[64] A felperes ezen tényelődását azonban a tanúvallomások nem igazolták. A felperes testvére (tanú2) és az örökhagyó barátja (tanú1) a tanúvallomásukban csak a felperes és az örökhagyó közti érzelmi kapcsolat fennálltáról, és az együttlakásukról tudtak nyilatkozni, de az élettársi kapcsolat fennálltának egyik lényegi ismervét, azaz a gazdasági együttműködés 1968 októberétől való megvalósulását nem támasztották alá.

[65] A törvényszék jelentőséget tulajdonított annak is, hogy a keresetlevelében még a felperes is a házasságkötést jelölte meg az életközösség kezdeteként, amely nyilatkozatát csak akkor változtatta meg, amikor az alperes a helység1, V utcai, majd az annak vételárán vásárolt helység1, Pi ingatlan különvagyonai jellegére hivatkozott.

[66] A fenti körülmények együttes értékelésével a törvényszék akként foglalt állást, hogy az örökhagyó és a felperes életközössége a házasságkötéssel (1971. április 17-én) kezdődött.

[67] Az elsőfokú bíróság elfogadta az alperes azon érvelését, miszerint az örökhagyó a helység1, P utcai ingatlant a különvagyonát képező, helység1, V utcai ingatlan vételárából vásárolta.

[68] E körben az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a helység1, V utcai ingatlan telekrészét az örökgyó 1967. szeptember 13-án, illetve 1968. október 21-én, vagyis a házasságkötést megelőzően szerezte meg, amelyre az általa 1969. április 11-én egyedül felvett OTP kölcsönből egy társasházi lakást létesített. Ugyan a használatbavételi engedély 1971. június 23-án - azaz a házasságkötést követően két hónappal - kelt, azonban maga a beruházás már a házasságkötés előtt, az alperes által felvett kölcsönökből megvalósult; továbbá a felperes nem bizonyította, hogy az építkezést az örökgyóval közös vagyonból finanszírozták.

[69] A törvényszék kitért arra, hogy - a felperesi állásponttal szemben - az OTP kölcsön esetleges közös törlesztése a későbbiekben a felperes javára tulajdoni igényt nem alapoz meg.

[70] A V utcai ingatlan tehát - a Ptk. 4:38 § (1) bekezdés a) pontja alapján - az örökgyó különvagyona volt.

[71] A törvényszék megállapította, hogy a helység1, P utcai ingatlant az örökgyó ugyan a házastársi életközösség fennállása alatt, azaz 1997. november 25-én vásárolta meg, azonban annak 8.000.000 forintos vételárát a különvagyont képező, a helység1, V utcai ingatlan – mindössze 6 nappal korábbi -, 1997. november 19-i eladásából származó, szintén 8.000.000 forint összegű vételárból fedezte, ezért a P utcai ingatlan a Ptk. 4:38. § (1) bekezdés f) pontja alapján az örökgyó különvagyona.

[72] A törvényszék kitért arra, hogy a felperes nem bizonyította - az általa a fentiek cáfolataként előadott - azon tényállítását, miszerint a saját különvagyoni ingatlana 1997. december 20-i értékesítéséből befolyt 2.600.000 forintot a Pi ingatlan megvásárlására fordította, illetve a Pi ingatlan vételárnak fennmaradó része (5.400.000 forint) fedezete tekintetében egyértelmű tényelőadást sem tett.

[73] Mindezek alapján a Pi ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni illetőségére vonatkozóan – a házastársi közös vagyon jogcímén - előterjesztett tulajdoni igényt a bíróság elutasította, egyebekben az első és második kereseti kérelemnek – az alperes elismerésére tekintettel – helyt adott.

[74] A harmadik kereseti kérelmet érintően az elsőfokú bíróság az ingatlan komfortfokozata, mérete, elhelyezkedése, a felek személyes nyilatkozatai, valamint a tanúvallomások (ítélet [36]-[40]) együttes értékelése alapján akként foglalt állást, hogy az utolsó közös lakóhely a Sz.K. utcai ingatlan volt, így annak $\frac{1}{2}$ tulajdoni illetőségére, valamint az ott lévő ingóságok $\frac{1}{2}$ részére a felperest – a Ptk.7:58.§. (1) bekezdés a) és b) pontjai alapján - holtig tartó haszonélvezeti jog illeti meg, míg az ingatlan és az abban lévő ingóságok $\frac{1}{4}$ részére vonatkozó tulajdoni igénye alaptalan.

[75] Az elsőfokú bíróság a Pp.355.§. (2) bekezdése alapján meghozott kiegészítő ítéletében a perköltségről a Pp. 83.§. (1) bekezdés felhívásával rendelkezett akként, hogy a

pertárgyértéket 48.844.722 forintban határozta meg, és a felperes 33 %-os pernyertességével számolt.

[76] Az alperesnek járó ügyvédi munkadíjat a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§. (2) bekezdés b) pontja szerint kalkulálta.

[77] Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy az alperes alaptalanul hivatkozott a Pp.86.§. (1) bekezdése alapján arra, hogy a perre okot nem adott: a felperes házassági vagyoni igényét ugyanis a hagyatéki eljárás során kizárólag a helység2, cím15 utcai ingatlan tekintetében ismerte el.

[78] A felperes a fellebbezésében az ítélet részbeni megváltoztatását kérte akként, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy a helység1, Pi ingatlan ½ része házastársi közös vagyoni jogcímen a tulajdonát képezi. A perkölségre igényt tartott.

[79] Állította, hogy a törvényszék a peradatokat okszerűtlenül, a Pp. 279. § (1) bekezdését sértő módon értékelte, és tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a P utcai ingatlan az örökhagyó különvagyon.

[80] Az elsőfokú eljárásban kifejtett érvelését fenntartva hangsúlyozta, hogy az örökhagyóval 1968. októberétől életközösségben élt. Az érzelmi elkötelezettségüket és az együttlakásukat az e körben meghallgatott tanúk (tanú1, tanú2) is megerősítették; a közös gazdálkodást pedig éppen az bizonyítja, hogy az örökhagyó által felvett OTP hitelt már közös jövedelmükből, együtt fizették vissza, és az már a házastársak közös adósságának minősült. A V utcai ingatlan felépítését tehát a közös vagyonukból fedezték, így az a közös tulajdonukba került.

[81] Kiemelte, hogy a használatbavételi engedély kiadása (1971. június 23.) tekinthető a felépítmény tényleges létrejöttének, amely már a házasságuk fennállása alatt történt, ezért - a házassági közös szerzés vélelme alapján is - a V utcai ingatlan a házastársi közös vagyoni tartozott.

[82] A felperes állította, hogy a V utcai ingatlan 1997. november 19-i eladásakor kézhez vett 2.000.000 forint foglaló, valamint az általa 1997. december 20-án értékesített ingatlanból befolyt 2.600.000 forint is a közös vagyoni tartozott. A felek a P utcai ingatlant a közös kasszába befolyt összegekből és a korábbi megtakarításokból vásárolták.

[83] A felperes a kiegészítő ítélettel szemben előterjesztett fellebbezésében az elsőfokú perkölség viselésére vonatkozó rendelkezések megváltoztatását kérte akként, hogy a bíróság kötelezze az alperest 1.315.260 forint elsőfokú perkölség javára való megfizetésére azzal, hogy az általa az államnak fizetendő kereseti illeték összegét 426.000 forintra kérte leszállítani, az alperes által fizetendő illetéket pedig 1.074.000 forintra kérte felemelni.

[84] Az első keresetet érintő fellebbezése eredményessége esetén az alperest 2.358.325 forint elsőfokú perköltség, valamint 1.342.250 forint kereseti illeték, a felperest pedig 157.750 forint kereseti illeték megfizetésére kérte kötelezni.

[85] Levezette, hogy az első kereset tekintetében a pertárgyérték 34.710.366 forint, a második kereset tekintetében 30.942.866 forint, míg a harmadik keresetet érintően 1.412.500 forint volt, így az első kereset tekintetében 37,6 %, a második tekintetében 77,2 %, míg a harmadik keresetet érintően pedig 100 %-ban lett pernyertes, ami átlagosan 71,6 % pernyertességet eredményez számára.

[86] A felperes a figyelembe vehető elsőfokú perköltség összegét 2.011.972 forintban jelölte meg abból kiindulva, hogy a teljes pertárgyérték 67.065.732 forint, amely után – a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§. (2) bekezdés b) pontja alapján - nem 10 %, hanem 3 % ügyvédi munkadíj számolható el a pernyertességi arányok figyelembevételével.

[87] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az ítélet és a kiegészítő ítélet helybenhagyását, és a felperes perköltségben marasztalását kérte az általa felszámított összeg szerint (Pf.4).

[88] Az alperes az elsőfokú eljárásban előadott érvelését fenntartva hangsúlyozta, hogy a P utcai ingatlan az örökhagyó különvagyonára.

[89] Az alperes kiemelte, hogy a felperes és az örökhagyó házasságkötést megelőző élettársi kapcsolata nem nyert bizonyítást, a hagyatéki eljárásban és a keresetlevélben még maga a felperes sem állította ezt.

[90] A tanúk sem igazolták a gazdasági közösség házasságkötést megelőző megvalósulását; annak hiányát éppen az a körülmény bizonyítja, hogy az örökhagyó a V utcai építkezéshez szükséges OTP kölcsönt egyedül vette fel. A kölcsön közös törlesztése pedig tulajdoni igényt nem alapol meg.

[91] Az alperes hangsúlyozta, hogy a V utcai ingatlan megépítése nyilvánvalóan megelőzte a használatbavételi engedély kiadását, tehát a lakás örökhagyó általi megszerzése a házassági életközösség kezdete előtt megvalósult. Ebből következően a V utcai lakás az örökhagyó különvagyonára volt, így az annak vételárából megvásárolt P utcai ingatlan is az örökhagyó különvagyonába tartozik.

[92] Az alperes rámutatott, hogy a V utcai ingatlan eladása, és a P utcai ingatlan megvásárlása időben olyan közel esett, hogy abból alappal lehet következtetni arra, hogy a V utcai ingatlan vételára szolgált fedezetül a másik ingatlan megvásárlására.

[93] A felperes fellebbezése a per főtárgya tekintetében alaptalan, a perköltségviselésre vonatkozó rendelkezéseket érintően részben alapos.

[94] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között (Pp.370.§. (1) bekezdés) felülvizsgálva megállapította, hogy az elsőfokú bíróság megalapozott tényállásból helytálló jogi következtetést levonva határozta meg az örökhagyó hagyatékához tartozó vagyontárgyak körét, ezen belül azt is, hogy a helység1, ...kerület belterületi hrsz.1 hrsz-ú (Pi) ingatlan tulajdonjoga a felperest és az alperest - törvényes öröklés jogcímén - 1/2-1/2 arányban illeti meg; tévesek azonban az elsőfokú bíróság

[95] perköltség viselésére vonatkozó rendelkezései.

[96] Az ítéltábla - a per főtárgya tekintetében – az elsőfokú bíróság helytálló indokaival egyetértett, azokat – a fellebbezésben ismételt felhozott érvekre tekintettel – az alábbiak szerint összegzi.

[97] A perben nem volt vitatott, hogy a P utcai ingatlan megvásárlására az életközösség ideje alatt került sor, ezért a Ptk. 4:40.§. (1) bekezdése értelmében törvényi vélelem áll amellett, hogy ez a felperes és az örökhagyó közös vagyonát képezi.

[98] Ezzel szemben az alperesnek kellett igazolnia azon állítását, hogy a vitatott ingatlan az örökhagyó különvagyonára. Az ítéltábla osztotta a törvényszék azon álláspontját, miszerint az alperes az e körben őt terhelő bizonyítási kötelezettségnek eleget tett.

[99] A P utcai ingatlan vételárának fedezetül szolgáló V utcai ingatlan tekintetében az alperes igazolta, hogy a házaskötést megelőzően került sor a telek - részben adásvétel, részben ajándékozás címén történő - megszerzésére (P.20.194/2021/8/5, P.20.194/2021/12/F/31-32.), valamint az építkezés fedezetül szolgáló kölcsönök felvételére is (P.20.194/2021/12/F/30, F/33.). Egyetértett az ítéltábla a törvényszék azon következtetésével is, hogy – a használatbavételi engedély kiadása dátumától függetlenül – a V utcai építkezés a házasságkötést megelőzően befejeződött. A társasház építkezés nyilvánvalóan hosszabb folyamat, tehát az, hogy a használatbavételi engedély kiadására a házasságkötést követő 2 hónappal került sor, nem igazolja, hogy maga a felépítmény ez alatt a rövid idő alatt létesült figyelemmel arra is, hogy az építkezés forrásául megjelölt kölcsönöket az örökhagyó már évekkel korábban felvette.

[100] A törvényszék helyesen utalt arra is, hogy a különvagyonon kívüli kölcsönök közös törlesztése tulajdoni igényt nem alapol meg.

[101] A felperes - ezzel szemben – nem tudta igazolni azon érvelését, hogy évekkel a házasságkötést megelőzően (már a telek megszerzésekor, majd a felépítmény létesítése során) a későbbi házastársak között kialakult olyan, a gazdasági együttműködésre is kiterjedő életközösség, amely az ingatlan házastársi közös vagyonba tartozását alapozná meg (Ptk. 4:35.§. (1) bekezdés).

[102] E körben az ítéltábla - a törvényszékekkel egyezően – értékelte azt a körülményt, hogy a felperes az eljárás korábbi szakaszában maga sem hivatkozott arra, hogy a házaskötést

megelőzően már a gazdálkodásra is kiterjedő életközösség jött létre közte és az örökhagyó között.

[103] Ezt a - perben később relevánssá vált kérdésben elfoglalt – felperesi álláspontot a meghallgatott tanúk vallomása sem támasztotta alá (tanú1 30.jkv.8-10.old., tanú4 30.jkv.12.old.). A tanúk nem tudtak egyértelműen nyilatkozni arról, hogy az együttlakáson túl, a közös gazdasági együttműködésre is kiterjedő életközösség létrejött-e a felek között.

[104] A fentiekből következően tehát a V utcai ingatlan, mint, a házastársi vagyontársaság létrejöttékor már meglévő vagyontárgy, a Ptk. 4:38.§. (1) bekezdés a) pontja alapján az örökhagyó különvagyonába tartozott.

[105] A különvagyont képező V utcai ingatlan eladásának (1997. november 19.) és a P utcai ingatlan vásárlásának (1997. november 25.) időbeli egybeesése, valamint a vételár összegének egyezése – az örökhagyó egyedüli vevőként való feltüntetése mellett - azt igazolja, hogy a különvagyon helyébe lépett dologként a Ptk. 4:38.§. (1) bekezdés f) pontja értelmében a P utcai ingatlan is az örökhagyó különvagyona.

[106] Helyesen értékelte e körben a törvényszék azt a körülményt is, hogy a felperes - a fentiek cáfolataként - maga sem tudott pontos, következetes tényállítást tenni a P utcai ingatlan vételárának forrásait illetően (elsőfokú ítélet [27]).

[107] A kifejtettek értelmében tehát a perbeli ingatlan egésze, mint az örökhagyó kizárólagos tulajdona a hagyatékhöz tartozik.

[108] A perköltségviseléssel kapcsolatos rendelkezések felülvizsgálata körében az ítéltábla – eltérően mind a törvényszék, mind a felperes által a fellebbezésében megjelölt összegtől -, a pertárgyértéket összesen 71.363.232,- Ft-ban állapította meg.

[109] Helyes a felperes által a fellebbezésében alkalmazott számítási metódus az első és a második kereset tekintetében, ugyanis a hagyatéki leltárban felsorolt vagyon (annak bizonyos tulajdoni hányada) egyértelműen meghatározza a pertárgyértéket: az első kereset tekintetében ez az összeg 34.710.366.-forint, míg a második keresetet érintően 30.942.866.-forint.

[110] A harmadik kereseti kérelem tárgyaként az özvegyi haszonélvezeti jog ellenértéke az illetékekről szóló 1990.évi XCIII. tv. (Itv.) 72.§. (1) és (4) bekezdései alapján állapítandó meg az ingatlan 28.250.000.- forintos értéke, és az ingóságok 300.000.-forintos értéke együttes figyelembevételével. A harmadik kereseti kérelem tekintetében tehát a törvényszék az 5.710.000,- Ft-os pertárgyértéket helyesen állapította meg.

[111] A pertárgyértékekhez viszonyítva az első kereset tekintetében a felperes 13.050.366.-forint, a második keresetet érintően 23.880.366.- forint, míg a harmadik kereset tekintetében 5.710.000.- forint erejéig, összesen 42.640.732.- forint erejéig, azaz 60 %-os mértékben lett pernyertes.

[112] Az ítéltábla – egyetértve a törvényszék azon álláspontjával, hogy az alperes a perre okot adott – az 1.500.000.- forint elsőfokú illetékből, valamint a felperes által felszámított 2.635.000.- forint ügyvédi munkadíjból, továbbá az alperes javára járó 2.971.000.- forint ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltségről – utóbbiak arányos részének egymással szembeni beszámítása útján - a Pp. 83.§. (2) bekezdése alapján, a pernyertesség-pervesztesség arányában - a rendelkező részben írtak szerint - döntött. Az ítéltábla tekintettel volt arra, hogy az alperes javára – a megbízási szerződés csatolása hiányában – a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§. (2) bekezdés b) pontja szerinti ügyvédi munkadíj pernyertességgel arányos része számolható el.

[113] A kifejtettek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság kiegészített ítéletének megfellebbezett rendelkezéseit a per főtárgya tekintetében a Pp. 383.§. (2) bekezdése értelmében helybenhagyta, a perköltségviselésre vonatkozóan a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta.

[114] A másodfokú eljárásban a per főtárgya tekintetében a fellebbezési pertárgyérték 21.660.000.- forint, a feljegyzett fellebbezési illeték 1.728.000.- forint; míg a kiegészítő ítélet tekintetében a fellebbezési érték 2.441.749.- forint volt; a feljegyzett fellebbezési illeték pedig további 195.340.- forint.

[115] A per fő tárgya tekintetében a fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a felperes viselni köteles az e tekintetben felmerült feljegyzett fellebbezési illetékből, és az alperes által a hivatkozott IM rendelet 3.§. (2) bekezdés b) pont és (5) bekezdés alapján felszámított 412.623 forint ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

[116] A kiegészítő ítélet körében a fellebbezés megközelítőleg 50%-ban volt eredményes, így mindkét fél maga köteles viselni az ezzel kapcsolatos költségeit; az e körben feljegyzett fellebbezési illetéket pedig egyenlő arányban kötelesek megfizetni az államnak a rendelkező részben foglaltak szerint.

Győr, 2023. március 8.

Dr. Maurer Ádám sk.
sk.

Dr. Sarmon Hedvig sk.

Dr. Szabó Péter

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró